

Ki a keresztényebb?

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 43. szám, 2021. október 29.

Ádám Zoltán a választási helyzetről szóló alapos és pontos elemzését (*A második forduló után, ÉS*, 2021/42., okt. 22.) egy vonatkozásban szeretném kiegészíteni. Egyetértek vele abban, hogy Márki-Zay Péter eddigi megnyilatkozásai egyértelműen populisták, és abban is, hogy beláthatatlan az ellenzék jövő tavaszi választási esélye az ő – leginkább önjelöltségen alapuló – vezetésével. Ennek a populistá megszólásnak vezérszólamául ő a kereszténységet választotta.

És nem csak ő. Amikor Karácsony Gergely visszalépett MZP javára, ezzel buzdította szavazóit addigi vetélytársa támogatására: „köztünk csak az a különbség, hogy ő katolikus, én meg református vagyok”.

Most ne tegyük fel azt a kérdést, miért lenne különb ember vagy jobb miniszterelnök egy keresztényen, mint egy más vallású vagy ateista. Ők – és sok rájuk szavazó is – ezt láthatólag evidenciaként kezelik.

Világos, hogy MZP a közbizalmi tőkét sikeres hódmezővásárhelyi polgármesteri tevékenységével és kereszténységével kívánja megalapozni. A „szeretet egyházának” stílusában ígérte meg 2021. október 17-i beszédében, hogy „szeretettel, magyarként fogunk magunkhoz ölelni minden cigányt, minden zsidót, minden meleget, minden fogyatékkal élőt...” Ez a mondat sem feltétlenül megnyugtató. A *magyarként* mondattani státusa kétértelmű: jelentheti azt is, hogy mi mindannyian magyarokként ölelkezünk össze, de azt is, hogy ő – másokkal ellentétben – nagylelkűen magyarnak tekinti a cigányokat, zsidókat stb.

Az, hogy MZP a kereszténységével kampányol, az előválasztás idejében értelmezhető úgy, hogy a DK jelöltjével szemben azokat szólítja meg, akiknek személyes identitásában a kereszténység a legfontosabb tényező. Az előválasztás megnyerése után a jelenlegi, magát mindenekelőtt kereszténynek deklaráló kormánnyal szemben Márki-Zay az úgymond igazi kereszténység nevében lép fel. Ehhez hozzátartozik a kormányfő kereszténységének kétségbe vonása. „Orbánnak semmi köze nincs a kereszténységhez” (Nothing Christian about Orbán) – nyilatkozta a CNN-nek adott interjújában. Egy kereszténynek nem lehet köze a korrupcióhoz, indokolta, ha őt megválasztják, meg is szünteti.

Magyarország jelenlegi kormánya nagyon sok közpénzt ad az egyházaknak, politikai hatalmának spirituális legitimitációját és tömeges szavazókat várva tőlük. A HVG szerint még a 2020 és 2021 márciusa közti évben, a koronavírus tombolása idején is rengeteget, 153 milliárdot költött az egyházakra. Hogy a közpénzmilliárdok miként konvertálhatók valódi szavazatokra, majd kiderül jövő tavasszal.

Az egyházak alapfinanszírozását törvény rögzíti, de a nagyvonalú ingatlanajándékozások, templomépítések kormányváltás esetén valószínűleg megszűnnének. Az előválasztás idején az egyházak képviselői a nagy nyilvánosság előtt ritkán szólaltak meg. A kivételek közé tartozik Köntös László, a MRE zsinatának tagja, volt dunántúli püspökhelyettes, a Dunántúli Református Egyházkerület Gyűjteményeinek igazgatója. *megvanirva.hu* blogjában szinte kizárólag a politikai ellenzék vezetőinek lejáratásával foglalkozott. Gyurcsány Ferencsel vitatkozott abban, hogy magánügy-e a vallás, mert szerinte ez a felfogás „a keresztény Európa végstádiumához” vezet. Jakab Pétert „emberalatti ösztönlénynek” titulálta, „aki kereszténynek mondja magát”. Márki-Zayt a „progresszív kereszténység” képviselőjének nevezte – ez a jelző fundamentalista körökben alig pozitívabb a „keresztényietlen”-nél. Barkóczi Balázst, a DK szóvivőjét „egyházellenes rögeszmék” terjesztésével vádolta. De Köntös haragja leginkább Dobrev Klára ellen irányul.

Dobrev Klárában, akit következetesen „a kommunista Apró Antal unokája”-ként említett, mint mondta, az „a végtelen cinizmus” zavarja legjobban, „ahogyan az egyházak képébe vágja, hogy szerinte templomot

az egyházaknak kell építeniük”.

Az önfinanszírozás gondolata egyébként nem Dobrev találmánya, hanem a hagyományos gyakorlat lényege. A templomokat régen is a gyülekezetek építették közadakozásból, így a Köntös László munkahelyével szemben található, 1941-ben átadott pápai református templomot is.

A legkeményebb mondatot azonban az egyházak részéről a Magyarországi Evangélikus Egyház nevében Fabiny Tamás elnök-püspök és Prőhle Gergely fogalmazta meg, amikor valótlanul terjesztésével vádolta meg Dobrev Klárát az egyházi iskolák finanszírozása ügyében (*pecsistop.hu*).

Túl vagyunk az előválasztáson. Hogyan sikerül a Karácsony által meghirdetett „szeretet és hazaszeret forradalmát” Márki-Zaynak továbbvinnie, még nem világos. Az sem, mit szólnak ehhez a fideszes hatalomgyakorlásnak alaposan el- és lekötelezett hazai keresztény egyházak.

Most mindenesetre úgy tűnik, a vetélkedés a legkeresztényebb jelölt címért folyik.